

Załącznik
do Uchwały Nr XIV/95/15
Rady Gminy Kodrąb
z dnia 29 grudnia 2015 r.

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH NA 2016 ROK

Gmina Kodrąb 2015 r.

I. WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2012 r. poz. 1356 ze zm.).

Program charakteryzuje się wielopłaszczyznowym podejściem do kwestii przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych, a kierunki działań w nim określone stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich.

Program jest integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2017 w Gminie Kodrąb i jest zgodny z założeniami:

1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2015 r. poz. 1286, 1916);
2. Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015;
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2015 r. poz. 1390);
4. Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Kodrąb na lata 2013-2018.
5. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii t.j. (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 ze zm.).

II. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY KODRĄB

Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych na terenie Gminy Kodrąb jest dokument „Diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców gminy Kodrąb”, który został sporządzony w II kwartale 2015 roku i zawiera wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców naszej gminy. Z danych zawartych w *Diagnozie* wynika, że uzależnienie od alkoholu to jeden z najpoważniejszych problemów występujących w naszej gminie.

Grupę objętą badaniem stanowili uczniowie gimnazjum i szkoły podstawowej z Zespołu Szkolno – Gimnazjalnego w Kodrębie oraz uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej w Rzejowicach. Badanie zostało przeprowadzone na grupie badawczej liczącej łącznie 200 osób, z czego 55% stanowili uczniowie gimnazjum a 45% uczniowie szkoły podstawowej.

Większość gimnazjalistów – 85% a także wszyscy uczniowie szkoły podstawowej są zdania, że alkohol jest szkodliwy dla zdrowia, pozostałe 15% ankietowanych uczniów gimnazjum, nie zgadza się z twierdzeniem o szkodliwości alkoholu.

Tak w szkole podstawowej (66%) jak i w gimnazjum (54%) duża część uczniów, posiada błędne informacje dotyczące rodzaju alkoholu zawartego w napojach alkoholowych oraz jego szkodliwość. Jest to o tyle ważne, że młodzi ludzie spośród napojów alkoholowych najczęściej wybierają piwo, które jest często traktowane jak napój orzeźwiający, a nie jak alkohol. Sądzą oni także, że jego spożywanie jest mniej szkodliwe dla organizmu niż picie wódki.

Najliczniejsza grupa uczniów gimnazjum (76%) sięga po alkohol aby dopasować się do kolegów. Z tego samego powodu po alkohol sięga aż 83% uczniów szkoły podstawowej. Duża część młodzieży deklaruje, że sięga po alkohol by dobrze się bawić – takiej odpowiedzi udzieliło 68% uczniów szkoły podstawowej i ponad połowa gimnazjalistów (55%). Oznacza to, iż młodzi ludzie nie znają żadnej alternatywy i to właśnie alkohol jest dla nich wyznacznikiem dobrej zabawy. Zarówno duża grupa respondentów ze szkoły podstawowej (66%), jak i gimnazjalistów (62%) uważa że alkohol może być sposobem by poczuć się dorosłym. Za ważną przyczynę uczniowie uważają też chęć zapomnienia o kłopotach w domu czy w szkole – 45% uczniów szkoły podstawowej i 47% uczniów gimnazjum. Co niepokojące ciągle duży odsetek respondentów (15% gimnazjalistów, 38% uczniów szkoły podstawowej) uważa, że młodzież sięga po alkohol z braku zajęć w czasie wolnych, a więc jest to dla nich sposób na nudę.

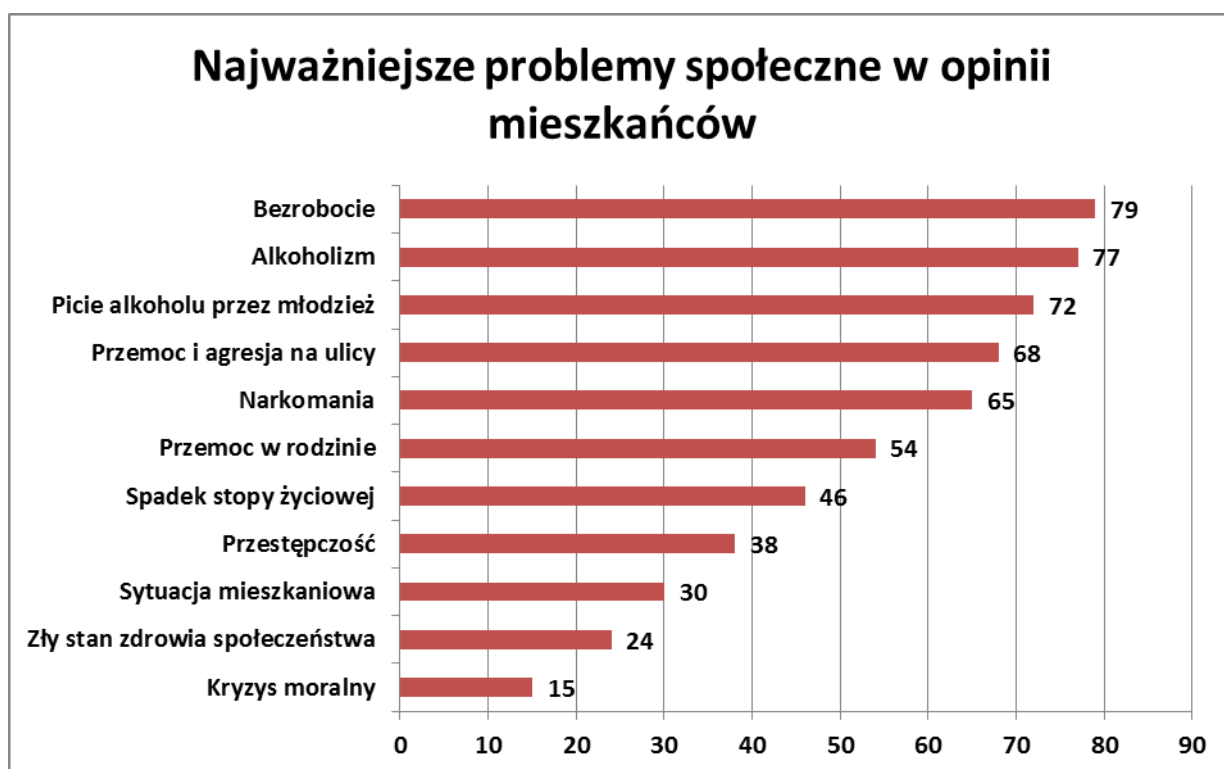
Ponad połowa badanych gimnazjalistów – 54% deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą. Jeśli chodzi o uczniów szkoły podstawowej, do picia alkoholu przyznało się 9% badanych. Tu należy podkreślić, że kolejne pytania (do 9 włącznie) odnoszą się wyłącznie do dzieci i młodzieży, które spożywały alkohol.

Wśród uczniów, którzy zadeklarowali, że pierwszy kontakt z alkoholem mają już za sobą, 40% gimnazjalistów przyznało się do picia z rówieśnikami. Co dziesiąty gimnazjalista i uczeń szkoły podstawowej pił alkohol ze starszymi rówieśnikami. Podobna ilość ankietowanych uczniów po raz pierwszy piło z rodzeństwem.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że aż 60% uczniów szkoły podstawowej i 20% gimnazjalistów pierwszy kontakt z alkoholem miało w obecności rodzica, natomiast 20% uczniów szkoły podstawowej i 19% uczniów gimnazjum deklaruje, że pierwszy raz alkohol piło z innym dorosłym członkiem rodziny.

Wyniki te wskazują, jak duże przyzwolenie na spożywanie alkoholu występuje w rodzinie, co może być bardzo szkodliwe i nieodwracalne w skutkach!

Kolejną badaną populacją była grupa 100 dorosłych mieszkańców gminy Kodrąb, z czego 75% stanowiły kobiety, natomiast pozostałe 25% to mężczyźni.

Dorośli mieszkańcy gminy zostali zapytani o to, czy alkohol zawarty w piwie jest inny i jednocześnie mniej szkodliwy niż w wódce. W badanej grupie dorosłych 66% uważa, że alkohol zawarty w piwie jest tak samo szkodliwy, natomiast 34% uważa, że jest on inny niż w wódce i tym samym mniej szkodliwy.

Przeważająca większość respondentów – 79% uważa, że powinno się ograniczyć i kontrolować dostęp do alkoholu, pozostałe 21% jest zdania, że nie należy ani ograniczać ani kontrolować.

Połowa respondentów deklaruje, że alkohol pije rzadziej niż raz w miesiącu, natomiast 28% nie pije wcale. Do picia kilka razy w miesiącu przyznało się 12% badanych. Po 5% respondentów zadeklarowało, że pije alkohol raz w tygodniu i raz w miesiącu.

Na pierwszym miejscu, zgodnie z ogólnopolskim trendem w piciu alkoholu, znalazło się piwo – 46% respondentów wskazało ten trunek, dalej wódka – 23% badanych. Na podobnym poziomie znajduje się spożycie wina i tak zwanych alkoholi słodkich np. likiery czy nalewki, kolejno 17% i 14% badanych wskazało te alkohole.

Biorąc pod uwagę powyższą charakterystykę problemów alkoholowych występujących na terenie Gminy Kodrąb, ważne jest położenie szczególnego akcentu na kontynuowanie działalności profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży. Weryfikowanie ryzykownych przekonań oraz trening konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i problemami przyczynią się do zmniejszenia ryzyka sięgania po alkohol przez osoby niepełnoletnie.

Nie bez znaczenia jest także niesienie pomocy osobom zmagającym się z trudami leczenia i pozostawania w stanie trzeźwości oraz wspieranie członków rodzin osób uzależnianych od alkoholu.

Tylko dzięki skoordynowanym, spójnym działaniom instytucji oraz organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, a także społeczności lokalnej, możliwa jest skuteczna profilaktyka i próba rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie naszej gminy.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Kodrąb, a w szczególności następujące grupy osób:

1. Osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby pijące szkodliwie.
2. Dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem).
3. Rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym.

IV. OKREŚLENIE ZASOBÓW W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY

Na terenie Gminy Kodrąb rozwiązywaniem problemów alkoholowych zajmują się:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

4. Komisariat Policji w Kobielach Wielkich.
5. Placówki oświatowe.
6. Zakłady opieki zdrowotnej.
7. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.
8. Kościoły i związki wyznaniowe.

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Celem głównym Programu jest ograniczenie skali występujących na terenie Gminy Kodrąb uzależnień oraz ich negatywnych następstw, w szczególności przemocy w rodzinie.

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu					
Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Udzielanie wsparcia edukacyjnego, emocjonalnego, prawnego dla osób z problemem alkoholowym (pijącym szkodliwie)	Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, praca socjalna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	działania ciągłe	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – Zakłady Opieki Zdrowotnej	Liczba i rodzaj podjętych działań
2	Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego	Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	działania ciągłe	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba konsultacji motywujących do podjęcia leczenia
3	Udzielanie wsparcia dla osób po zakończonej terapii odwykowej	Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, praca socjalna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	działania ciągłe	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – Zakłady Opieki Zdrowotnej	Liczba osób, z którymi podjęto kontakt

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Lp.	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie wsparcia dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe	Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, praca socjalna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej; wdrażanie procedury Niebieskie Karty przez Zespół Interdyscyplinarny	działania ciągłe	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, – Zespół Interdyscyplinarny	Liczba i rodzaj podjętych działań
2	Udzielanie wsparcia psychologicznego i socjoterapeutycznego dzieciom z rodzin, gdzie występują problemy alkoholowe	Praca socjalna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	działania ciągłe	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba i rodzaj podjętych działań
3	Udzielanie pomocy prawnej zmierzającej do ochrony przed następstwami nadużywania alkoholu przez bliską osobę	Praca socjalna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	działania ciągłe	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba i rodzaj podjętych działań

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Lp.	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Edukacja publiczna społeczności lokalnej	Prowadzenie działalności informacyjnej o miejscach i instytucjach	działania ciągłe	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba i rodzaj podjętych działań

		zajmujących się niesieniem pomocy osobom w kryzysie (ulotki, ogłoszenia w lokalnej prasie, na tablicach ogłoszeń, na stronie internetowej)		– Zespół Interdyscyplinarny, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, – placówki oświatowe	
2	Edukacja dzieci i młodzieży	Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół zajęć edukacyjno-warsztatowych	działania ciągłe	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – placówki oświatowe, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba szkół, klas objętych zajęciami. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach.
3	Edukacja rodziców	Organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców	działania ciągłe	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – placówki oświatowe	Liczba szkół, klas, w których zrealizowano spotkania. Liczba rodziców uczestniczących w spotkaniach.
4	Edukacja grup zawodowych	Organizowanie szkoleń dla nauczycieli, pedagogów, sprzedawców napojów alkoholowych oraz osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych	działania ciągłe	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, – Zespół Interdyscyplinarny, – placówki oświatowe	Liczba i rodzaj przeprowadzonych szkoleń. Liczba osób z poszczególnych grup, które uczestniczyły w szkoleniach.
5	Organizowanie pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka	Prowadzenie świetlic realizujących zadania opiekuńczo-wychowawcze i dożywianie dzieci uczestniczących w prowadzonych zajęciach	działania ciągłe	– świetlice, – Stowarzyszenia, – Organizacje pozarządowe	Liczba i rodzaj świetlic prowadzących zajęcia pozalekcyjne. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach.

6	Tworzenie dodatkowych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież	Dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych i klubów sportowych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych	działania ciągłe	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – placówki oświatowe, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, – Organizacje pozarządowe realizujące zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych	Liczba i rodzaj dofinansowanych form spędzania czasu wolnego
----------	--	---	------------------	---	--

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Lp.	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Udzielanie wsparcia społeczności abstynenckiej	Udzielanie wsparcia merytorycznego, rzeczowego oraz finansowego dla stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na rzecz utrzymywania więzi wśród społeczności abstynenckiej	działania ciągłe	Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe realizujące zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych	Liczba i rodzaj podjętych działań
2	Wspieranie inicjatyw profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu	Organizowanie lokalnych imprez, konkursów i zajęć promujących zdrowy styl życia bez używek	działania ciągłe	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, – placówki oświatowe i kulturalne, – stowarzyszenia i organizacje pozarządowe	Liczba i rodzaj podjętych działań

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przez sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Lp.	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Kontrola sprzedaży alkoholu	Prowadzenie działań kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych	działania ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba podjętych działań kontrolnych oraz skontrolowanych punktów sprzedaży. Liczba podjętych działań interwencyjnych

VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Lp.	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na rynku pracy	Kierowanie osób bezrobotnych pozostających bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie-użytecznych	działania ciągłe	– Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, – Powiatowy Urząd Pracy, – Urząd Gminy w Kodrębie	Liczba osób skierowanych do prac społecznie-użytecznych
2	Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób pozostających bez zatrudnienia	Aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	działania ciągłe	– Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, – Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób uczestniczących w projekcie

VII. MONITORING I EWALUACJA

Koordynację Programu powierza się koordynatorowi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kodrębie.

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie,
- ankiet i sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wójt Gminy składa sprawozdanie z wykonania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Radzie Gminy raz w roku, do końca I kwartału za rok poprzedni.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 prowadzona będzie w oparciu o środki własne Gminy uzyskane z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2015 r. poz. 1286, 1916). Plan wydatków Programu na 2016 wynosi 63.000 zł.
2. Środki finansowe przeznaczone na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2016 znajdować się będą na wyodrębnionym koncie w strukturze budżetu gminy, merytorycznie jest to dział 851 rozdział 85154 – „Ochrona zdrowia – przeciwdziałanie alkoholizmowi”

IX. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W KODRĘBIE

1. Wynagrodzenie dla członków Komisji za udział w każdym posiedzeniu lub w każdej czynności kontrolnej oraz w każdej innej czynności związanej z wykonywaniem zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustala się w wysokości:

- dla członków komisji - 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 września 2015 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2016 r. (Dz. U. z 2015 roku poz. 1385).
 - dla koordynatora komisji 400,00 zł brutto miesięcznie.
2. Wynagrodzenie za udział w pracach Komisji wypłacane będzie na podstawie imiennej listy obecności.
 3. Ustala się zwrot kosztów podróży dla członków Komisji za udział w szkoleniach oraz innych czynnościach związanych z wykonywaniem zadań Komisji.